

MOKYKLA VERTA IŠLIKTI

Judita Stankutė

MMC „Scientia Educologica“, Lietuva

Su Plungės rajono Alsėdžių vidurinės mokyklos direktoriumi Leonu Mockūnu kalbasi žurnalo redakcinės kolegijos narė Judita Stankutė. Ši mokykla turi išskirtinę istoriją ir tradicijas.

Leonas Mickūnas, matematikos ir fizikos mokytojas, Plungės rajono Alsėdžių vidurinės mokyklos direktorius, mokyklai vadovauja nuo 2000 metų, turi III vadybinę kategoriją ir solidžių pedagoginio bei vadybinio darbo patirtį.

Tradicškai mano pirmas klausimas yra apie Jūsų vadovaujamą mokyklą, jos istoriją, išskirtinumą. Papasakokite ir apie save.

Dabartinė Plungės rajono Alsėdžių vidurinė mokykla pradėta statyti 1939 m. buvusių rezidencinių Žemaičių vyskupų rūmų, kurie sudegė per 1986 metų Alsėdžių gaisrą, vietoje. Miestelio centre ant vienos iš dviejų gynybinės administracinės, o gal ir kulto paskirties kalvos prie senojo mokyklos pastato 1976 m. buvo pristatytas pirmasis priestatas, o 1989 m. – ir antrasis su nauja valgykla ir sporto sale.

Vidurinė mokykla Alsėdžiuose veikia nuo 1952 metų, taigi 2012 m. švėsime vidurinės mokyklos 60 metų jubiliejų.

Daug vandens nutekėjo Sruogos upeliu per 60 metų. Mokykla išaugino daug puikių žmonių – švietimo, medicinos, sporto, verslo lyderių, o svarbiausia, – gerų darbščių, nuoširdžių žemaičių, ir dabar gyvenančių ir dirbančių Alsėdžiuose.

Į Alsėdžių vidurinę mokyklą atvykau dirbti 2000 metų rugsėjo 1 d., laimėjęs konkursą direktoriaus vietai užimti. Palikau Telšių rajone buvusią Ubiškės vidurinę mokyklą, kurioje dirbau 15 metų. Nuo pirmos darbo dienos kovojau už vidurinės mokyklos išlikimą, nes labai skaudžiai išgyvenau Ubiškės vidurinės mokyklos sunaikinimą. 2001 metais Plungės rajone turėjo būti uždarytos Šateikių ir Alsėdžių vidurinės, tačiau įvedus gynybinio-pilietinio ugdymo

pakraipą, atkūrus Alsėdžių šaulių kuopą, 2001 m. rugsėjo 1 d. į mokyklą atvyko apie 150 mokinių. Vidurinė išliko.

Esu matematikos ir fizikos mokytojas. Daug metų dirbau kūno kultūros mokytoju, orientacinio sporto ir lengvosios atletikos treneriu. Turiu fizikos ir kūno kultūros vyr. mokytojo kategoriją. Jei nemylėčiau vaikų, mokykloje nedirbčiau nė vienos dienos, ypač direktoriumi. Šiandien labai pasiūilstu auklėjamosios klasės.

Man žinoma, kad į Alsėdžių vidurinę mokyklą mokiniai važiuoja mokytis ne tik iš viso Plungės rajono, bet ir kaimyninių rajonų. Kuo esate patrauklūs? Kokioms vertybėms teikiate pirmenybę?

Alsėdžių vidurinė mokykla kartais vadinama sukarinta, nors kolegės kartais pavadina „banditų“ mokykla. Taip vadinami vaikai... Lietuvoje daug niekam nereikalingų vaikų – tėvams, mokykloms, tarnyboms. Mes stengiamės, kad mūsų mokykloje atsirastų ir jiems vietos, todėl siūlome daugiau aktyvios veiklos. Berniukams labiausiai tinka kariški užsiėmimai, drausmė, tvarka. Vaikai nori sunkumų, išbandymų. Kartugalime ir reikalauti. Visada naujai atvykusiems mokiniams pasakau, kad jie privalės ne tik imti, bet ir duoti. Atiduoti savo gebėjimus, energiją mokyklai. Galbūt mes ir esame tuo patrauklūs. Stengiuosi, kad tarp mokytojo ir mokinio nebūtų atstumo. Mokykloje mokiniai dirba be korepetitorių, niekas neišvažiuoja mokytis į gimnazijas.

Šiuo metu mokykloje pradėjo dirbti naujas gynybinio-pilietinio ugdymo instruktorius Julius Svirušis. Jaunas, gabus, Lietuvos karo akademijos absolventas, šaulys, savanoris tikrai taps ne tik vadovu, bet ir mokinių draugu ir sektinu pavyzdžiu. Jis vadovaus ir naujai atkurtai šaulių kuopai, kurioje šiuo metu yra 62 nariai, tarp jų 4 mokytojai. Vasario 16-osios šventėje pasižadėjomą duos dar 12 jaunųjų šaulių. Didžiausia vertybė žmoguje – darbštumas ir sąžiningumas. Mokykloje daug jaunų mokytojų (10 mokytojų iki 30 m.), 14 vyrų mokytojų (abu pavaduotojai). Pavaduotojas ugdymui Regimantas Kavaliauskas – Lietuvos orientavimo dviračiais ir slidėmis sporto čempionas, Lietuvos rinktinės narys, pasaulio čempionato dalyvis, savanoris, šaulys. Gabus, darbštus, atsakingas.

Didžiuojuosi savo mokyklos mokytojų kolektyvu. Jų dėka mokyklos akademiniai, sportiniai pasiekimai yra respublikinio lygio.

Koks Jūsų požiūris į švietimo kaitą, vykstančius pokyčius (galite išvardinti ir Jums aktualias problemas)

Kai respublikoje prasidėjo profiline mokymas, vaizduojantis tautišką mokyklą, kopijuojamą iš europinių valstybių, aš iš karto pasakiau, kad tai nesąmonė. Mano dukra buvo pirmoje 9-okų laidoje, kuri turėjo rinktis humanitarinį ar realinį profilį. Būdamą 14 metų pasirinko fiziką ir matematiką A lygiu, o vokiečių kalbą B lygiu. Deja, sulaukusi 18 metų pasirinko psichologijos studijas Vokietijoje, magistrantūros studijas tęsė Ciuriche. Šiandien dirba psichologe Vokietijoje. Ar daugiau įrodymų reikia? Kodėl tautiškoje mokykloje neliko vietos Maceinos, Šalkauskio tarpukario švietimo idėjoms?

Lietuvoje vis dar vyksta mokyklų tinklo optimizavimo procesas. Kokia Jūsų nuomonė apie tai?

Mokyklų tinklo optimizavimo principų nesuprantu. Nors švietimo viceministras V. Bacys susitikime Plungėje sakė, kad mažos kaimo mokyklos nepajėgia paruošti mokinių taip, kaip didelės miesto mokyklos (mat ten mobiliose grupėse po 30 mokinių), bet Plungės rajono pavyzdys neginčijamai įrodo, kad Kulių, Žemaičių Kalvarijos ir Alsėdžių vidurinių mokyklų (ne gimnazijų) pasiekimai rajoninėse ir respublikinėse olimpiadose, konkursuose, varžybose, valstybinių egzaminų rezultatai aukštesni nei miesto mokyklų (ir tai ne tik procentai nuo mokinių skaičiaus). Mokyklų tinklo optimizavimas, dėl ko? Panaikinus kaimo vidurines mokyklas, iš kiekvieno miestelio (Alsėdžių, Kulių, Žemaičių Kalvarijos) į miestą bus vežama po 30–50 mokinių. Pavėžėjimo išlaidos atiteks savivaldybei. Mokyklų pastatų išlaikymas nesumažės. Tiesa, valstybė šiek tiek sutaupys, nes vienuoliktas Plungės gimnazijoje „pigesis“ nei Alsėdžiuose. Skiriasi sutartinio mokinio koeficientas. Ar kas nors paskaičiavo, kiek laiko abiturientas praleis kelyje? Ar yra statistika, kiek korepetorių samdo miesto mokiniai ir kiek kaimo?

Mano asmeninė nuomonė vienareikšmiška – savo 14-metį pagranduką leisiu į kaimo mokyklą. Aš prieš švietimo fabrikus. Nuo mokyklų tinklo optimizavimo priklauso ir mūsų mokyklos ateitis. Nors mūsų mokykla turi bendrabutį, niekas į tai nekreipia dėmesio, sprendžiant mokyklų tinklo pertvarkymo klausimą. Vienareikšmiškai palaikoma kaimynė Žemaičių Kalvarijos vidurinė mokykla.

Ar šie procesai veikia Jūsų mokyklos ateitį?

Nors mūsų mokykloje mokinių skaičius pradinėse klasėse ir mažėja, tačiau suaktyvinę šaulišką ir gynybinio-pilietinio ugdymo veiklą tikimės pritraukti daugiau mokinių į 9, 10, 11 klases. Svarbu, kad savivaldybė mums netrukdytų, o pritartų.

Šiuo metu mokykla vietoje Vaikų dienos centro nori įsteigti viešąją įstaigą „Alsėdžių mokyklos socialinių paslaugų centras“. Jei Plungės rajono savivaldybė pritaris, įsteigę viešąją įstaigą galėtume dalyvauti projektinėje veikloje, pritraukti daugiau lėšų, gerinti socialinių paslaugų (kurias ir taip teikiame) kokybę.

Vieno mokyklos darbuotojų pasitarimo metu lietuvių kalbos mokytoja pasakė, kad 10 metų mes tik ir kovojame už mokyklos išlikimą. Tikrai taip. Šiandien kovojame už viešosios įstaigos steigimą, mokyklos sporto aikštyno, aktų salės ir visos mokyklos renovaciją.

Alsėdžiuose prieš keletą metų atsidarė Platelių meno mokyklos muzikos filialas – skyrius. Papasakokite kaip pasikeitė mokinių gyvenimas ir kokią įtaką turi muzika mokiniams?

Kai Kuliuose buvo uždaryta muzikos mokykla, Alsėdžiuose buvo atidarytas Platelių meno mokyklos skyrius. Sąlyga buvo viena – jei mokykla nusipirks instrumentus. Pirkome akordeonus, pianinus, gitaras, kankles, mušamuosius ir pučiamuosius instrumentus. Džiaugiuosi, kad kaimo vaikams sudarėme lygias galimybes lavinti meninius gebėjimus muzikos ir dailės skyriuose. Svajojame apie choreografijos mokymą.

Prieš 4 metus į mūsų mokyklą iš Telšių atvyko iš mokyklos pašalintas, antrus metus 10 klasėje kurso kartoti paliktas mokinys. Per trejetą metų jis sugebėjo grįžti į meno mokyklą (tik jau Alsėdžiuose), dainavimo klasę, giedoja vaikinių sakralinės muzikos ansamblyje, dalyvavo „Dainų dainelės“ konkurse, buvo kviečiamas stoti į Vilniaus konservatoriją. Sėkmingai išlaikęs valstybinius egzaminus, studijuoja Vilniaus Gedimino technikos universitete.

Šiandien į meno mokyklos pučiamųjų instrumentų klasę sugrįžęs sėkmingai groja 11 klasės mokinys iš Kretingos.

Koks Jūsų ryšys su vietos bendruomene? Ar Jūsų auklėtiniai gyventojams nesudaro problemų?

Savo mokiniams mes turime pasiūlyti labai daug, kad jie patikrintų savo galimybes, išbandytų save įvairioje veikloje. Štai kodėl esame visiškai apsirūpinę sportiniu inventoriumi ir be galo norime sutvarkyti sporto aikštyną – įrengti bėgimo takus ir naują krepšinio aikštelę su dirbtine danga. Universali dirbtinės dangos aikštelė jau įrengta.

Pati didžiausia svajonė – aprūpinti jaunosius šaulius pratybų ir paradinėmis uniformomis. Tikiuosi, kad šią problemą padės išspręsti seimo narys Jurgis Razma, kuris palaiko glaudžius ryšius su mokyklos administracija ir bendruomene.

Alsėdžių miestelio bendruomenė nėra vieninga. Pastaruoju metu ypač išsiskyrė mokyklos, bažnyčios ir bendruomenės nuomonės nustatant miestelio tvarkymo prioritetus.

Mokykla mano, kad švietimo, sporto ir kultūros centras turi išlikti mokykla, nes miestyje nėra kultūros namų, kito sporto aikštyno, aktų ir sporto salių. Mokyklos administracija visada leidžia mokyklos patalpomis pasinaudoti norintiems sportuoti, dainuoti, vaidinti, organizuoti įvairius bendruomenės renginius. Būtų buvę gražu, kad bendruomenė, teikdama VVG projektus, būtų atkreipusi didesnę dėmesį į mokyklą.

Mūsų mokykloje besimokantys mokiniai nesiskiria nuo kitų mokyklų mokinių. Jie vaikai. Žaidžia, myli, išdykauja. Nori dėmesio, rūpinimosi. Kartais įskaudina. Jie mūsų vaikai. Ar gali mūsų vaikai būti problema. Kartą švietimo skyriuje manęs paklausė, kam man viso to reikia (turėjo mintyje atvežamus į bendrabutį vaikus). Atsakiau, gal man nereikia, gal jiems reikia...

Ko palinkėtumėt mūsų žurnalo skaitytojams?

Viename pasitarime prieš 10 metų išgirdau posakį „Gerbk savo beprotišką idėją“. Tuo vadovaujuosi, kovoju dėl savo beprotiškos idėjos – vidurinės sukarintos mokyklos išlikimo Alsėdžiuose.

To paties galėčiau palinkėti ir žurnalo skaitytojams – „Turėk beprotišką idėją, gerbk ją“.

Kalbėjosi Judita Stankutė